

L'OPINIÓ

Any V-Número 316
Preu: 10 céntims

BARCELONA • Dimecres, 8 de juny de 1932

REGIO? NACIO? ESTAT?
NO ES UNA QUESTIO DE
NOM. ES UN PROBLEMA
DE LLIBERTAT

ARMES DE COMBAT

Mai els homes de la Monarquia no havien estat difamats en la forma en que ho són els de la República. Es natural. D'una banda, amb llur actuació, fornien ja prou elements per a combatre'ls, sense haver d'apellar a inventar-los. Es presentaven, per si mateixos, ja prou vulnerables. D'altra banda els seus enemics eren la gent d'esquerra, érem nosaltres, que servim unes raons de moral i d'ètica que ens impedeixen fer ús d'armes il·lícites.

Ha calgut que vingués la República perquè els que han estat arrossegats amb la caiguda del rei establissin, com a norma general d'ús corrent i intencionalment fer-li prendre carta de naturalesa definitiva, la difamació.

Els homes de la República no han pogut, en general, ésser objecte d'atac, per llur obra, i ha calgut inventar quelcom per a rosegat llur prestigi. Aquell lema que diuen que Cambó va dictar als seus el 15 d'abril en passar la frontera: Descredít, descredít i descredít, ha estat practicat complidament. Per a desacreditar els adversaris, els antirepublicans no s'han pas deturat davant de res. Fama, crèdit, honra, honor, tot ha estat pastura d'ells. L'adagi castellà diu calúmia, que algo queda, i pensant-ho així han actuat i actuen encara. L'objecte és difamar. En aquesta tasca s'han trobat, costat per costat, els difamadors professionals — i d'aquests res no ens sorprèn, naturalment — i persones que pretenen passar per decents, a les quals, circumstàncies de la vida havien allunyat del Poder amb l'adveniment de la República.

El senyor Jaume Carner, ministre d'Hisenda, ha conversat amb els periodistes a propòsit d'un d'aquests infundis que els elements de dreta havien fet córrer aquestes dies. L'infundí consistia a dir que la senyora del ministre de Finances havia estat detinguda a la frontera en el moment en que passava setanta mil duros a França. Els que havien fet córrer l'infundí, no saben tan sols que el senyor Jaume Carner és vidu. Naturalment, a Madrid calia que el perjudicat amb l'infundí fos algú no gaire grat als madrilenys. Jaume Carner té el privilegi d'ésser una d'aquestes persones, potser perquè diuen que de malagrats l'infern n'és ple, potser perquè els molestava una mica que hagi d'ésser un català el que els hagi d'endegar les finances.

A Barcelona calia que la persona difamada fos també una persona el prestigi de la qual interessés rosegat. A Barcelona no hauria fet gaire efecte dir que la senyora detinguda havia estat la senyora del ministre de Finances. A més a més, aci el senyor Carner és prop conegut i se sap més que a Madrid que és vidu. Aleshores a Barcelona, les dretes s'han deixat a fer córrer que la senyora detinguda en passar els 70.000 duros imaginaris a França, era la muller de l'alcalde, doctor Aiguader. Aquesta espècie, aquests darrers dies, totes les senyores que van a missa de dos quarts d'una. L'han difós amb una gran diligència entre les seves amistats i hi han afegit tota mena de dades, naturalment imaginàries, per acabar de donar versemblança a la fantasia.

El redactor d'un setmanari que es ven dintre de les esglésies — i que ha vingut a substituir l'antic setmanari dels pistolers del Lliure —, replicava, amantent, a un senyor que posava en dubte la nova que acabava de donar-li: —Li asseguro que és la muller de l'alcalde. M'ho acaben de dir al Govern civil.

I així va fent-se la troca. Respectem les creences de tothom, com volem que respectin les nostres. Detrem en pau els catòlics que separen, degudament, el catolicisme de la política, però afirmem que tot el que diuen els catòlics que posen la política al servei del catolicisme, és en principi, absolutament fals. Perquè parteixen de la base de considerar la difamació, arma lícita, per arribar on es proposen arribar. Tenint com a lema, aquell de "el fi justifica els mitjans", no es deturen davant de res ni de ningú, i si els calgués vendre's algú de la família, amb tal d'aconseguir desacreditat algú de l'altra banda, no vacilarien a vendre-se'ls.

Es natural que els diaris difamadors d'ofici, difamin; ho és, també, que ho facin els diaris de chantatge, perquè el seu compte els té. Però no és tan natural que volent fer-se passar per persones educades i honestes, es dediquin a aquesta feina tan baixa, algunes que escriuen en periòdics que intencionalment presenten-se com escrits amb un cert to. L'afer Bloch tingué la virtut de posar en evidència algunes d'aquestes persones que ja han quedat ben definides per un quant temps. Darrerament a La Veu de Catalunya hi aparegué, d'aquest to difamador, un editorial que passarà a ésser l'editorial més vergonyós de tota la col·lecció del periòdic de la Lliga. En ells es donava estat oficial amb lletra impresa, a una difamació que constava a la direcció de La Veu que era falsa, i s'hi donava estat oficial per a tractar de rosegat l'honra d'algú que estava a l'altra banda de la Lliga.

Aquestes són les armes de les dretes. Es clar que les esquerres ens hi podríem tornar de la mateixa manera. Es qüestió, només, d'ésser una mica fred i d'aplicar aquell ojo por ojo, diente por diente del refrany; d'aplicar la llei del Talió; cal només sentir una delectança en el refinament oriental... Però això nosaltres no podem fer-ho; no ho farem mai encara que poguéssim; no podem ni voler-ho. Es qüestió de temperament. De persona decent se'n neix o no se'n neix. I per a apellar a aquesta mena d'armes, nosaltres hauríem de tornar a néixer.

Amb aquestes armes de combat, però, no s'arriba a vèncer mai. Caldria que tot el país fos un país de miserables perquè els que difamen arribessin a fer-se'n els amos. Afortunadament, és un país que s'està redreçant, que cada dia serà més culte, i com més cultura hi hagi, menys ambient trobaran els difamadors. Avui, aquest ambient, en gran part prové de les esglésies on els infundis són donats com a article de fe, perquè la gent que hi va, acostumada als dogmes, s'ho creu tot.

Davant d'aquesta campanya, nosaltres només hem de respondre que en tenim prou amb la satisfacció d'estar complint amb el nostre deure.

EL DEBAT DE DEMA A LA CAMBRA

MADRID, 7.—Dijous continuarà a la Cambra la discussió de l'articulat del títol primer de l'Estatut. S'entrarà a l'articulat amb la defensa del vot particular de la minoria catalana, redactat pels senyors Lluhi i Xirau, el qual es refereix a tot l'Estatut; però en la sessió del dijous es limitarà al títol primer.

Aquesta discussió de l'articulat serà vivíssima. Es aquell que defineix Catalunya autònoma. Els senyors Lluhi i Xirau en el seu vot particular diuen que "Catalunya és un estat autònom" i el dictamen de la Comissió que és "una regió autònoma de la República espanyola".

El senyor Salazar Alonso ha presentat una esmena que reflexa el criteri de la minoria radical i en la qual es

defineix Catalunya com "una regió de España que se acoge al régimen de autonomía consignado en la constitución; su órgano representativo es la Generalidad".

La qüestió és d'importància, i per això la discussió serà llarga.

L'esmena del senyor Salazar Alonso provocarà la primera votació de la Cambra sobre l'Estatut. Es creu que reunirà els vots dels radicals exceptuant els dels diputats catalans de la minoria, conservadors del senyor Maura, agrupació al servei de la República, progressistes i independents.

Es possible que abans de la votació siguin requerits els caps de les minories perquè expressin les seves opinions en ordre a l'autonomia que es consigna en el dictamen.

DESPRES DEL CONGRES DE ROMA

ELS AVIADORS ESPANYOLS CAUEN DEL NIU

L'aviador espanyol Iglesias, que se les tingué amb el general Balbo, en el Congrés d'aviadors transoceànics celebrat a Roma.

Quan l'Aero Club de Roma, obeint ordres de Mussolini va convocar un Congrés d'aviadors transoceànics, foren molts els homes liberals que donaren la veu d'alarma als asos espanyols que hi eren invitats. Cal maliciar-se de tot allò que ve de la Itàlia feixista, i l'Espanya republicana no ha d'avenir-se a fer de comparsa en les apoteosis imaginades per la megalomania del "duce".

Alguns diaris de Madrid incitaren els pilots espanyols a no assistir al Congrés romà. En les nostres columnes, el company A. B., destacà l'actitud digne de l'aviador Franco, el qual, des del primer moment declarà que no pensava emprendre el viatge. No compartiren els seus escrúpols els senyors Iglesias, Jiménez i Ruiz de Alda, els quals es traslladaren a Roma i prengueren part a totes les deliberacions i les moixigangues del Congrés.

Doncs, bé: els que es malfiaven, tenien raó. La reunió convocada encobria la desmesurada ambició d'Itàlia, i no tenia altre objecte que el d'aconseguir un vist-i-plau internacional per als tècnics feixistes.

El ministre italià de l'Aire, el general Balbo, presidí el Congrés. Fou la seva presidència, —segons han declarat, de retorn, els aviadors espanyols—, un model de tàctica feixista. Balbo no deixà prosperar cap iniciativa aliena que li semblés perjudicial per als interessos aeris italians. Dirigi sempre els debats d'una manera arbitrària i desconsiderada per als pilots estrangers.

L'actuació de Balbo culminà en la darrera sessió del Congrés. Des de la presidència, el ministre italià presentà una moció damanant la llibertat de les bases aèries, que, segons Balbo, han d'ésser considerades el mateix que ports marítims, lliures i oberts a tot el món, sense exclusivitat ni privilegis per als Estats o Societats concessionàries.

La moció de Balbo caigué com una bomba entre els congressistes, car plantejava qüestions polítiques alienes al programa de l'Assemblea. L'avia-

UNA REPUBLICA SOCIALISTA?

CARLOS DAVILA
El cap de la triomfant revolució xilena, designat per a la Presidència de la República

Els nostres dubtes sobre el socialisme del nou estat de coses triomfant a la República xilena sembla que hauria d'esvaïr-se amb les darreres notícies que ens n'arriben. El Govern, segons diuen, nacionalitzarà tot d'una les organitzacions industrials més importants, entre elles la famosa explotació dels dipòsits naturals de nitrats; farà una lleva sobre les grans fortunes; acudirà tot d'una en auxili dels desemparats, suscitant feina on no n'hi hagi, fornint aliments on no hi hagi manera de guanyar-se'ls.

Però també diuen que el nou Govern ha promès de respectar els capitals estrangers i de convocar molt aviat noves eleccions, dues coses que no s'avenen gens amb una implantació del socialisme de vera rapidesa revolucionària. Respectar els capitals estrangers és renunciar a la nacionalització d'una gran part de les fonts de riquesa o hipotecar una gran part dels ingressos de l'Estat a profit dels capitalistes forans que s'han aprofitat de la feblesa i la venalitat dels governs burgesos de Xile per a convertir innumbrables xilens en simple mà d'obra a explotar sense cap mirament. Fer eleccions en l'estat actual de la política xilena és obrir als enemics del socialisme totes les portes que la revolució els ha tancat.

Si es tractés d'una República burgesa reformista, l'apel·lació al sufragi seria, naturalment, la solució indicada. Els interessos amenaçats no se sentirien encara amb el peu de l'enemic al coll, i la nova situació podria creure en l'assoliment dels seus fins per la persuasió d'una manera més o menys dilatada. Però si el Govern de Davila i Grove vol implantar verament el socialisme a Xile, caldrà que actuï durant molt de temps prescindint dels mètodes anomenats democràtics i amb un ritme revolucionari accelerat.

Sobretot en un país com Xile, que té un proletariat d'una especial ineducació política, tot el que sigui deixar respirar els grans terratinents, els capitalistes tentaculars, els generals megalòmans serà derivar fatalment cap a la reacció — i una reacció que ja no s'amaga i atenua rera aparences democràtiques, sinó que es posa desvergonjadament la camisa feixista. La social-democràcia recula gairebé a tot arreu davant les escomeses i les intrigues dels energúmens i els subordinadors de la dreta. Les úniques Repúbliques socialistes que hi ha al món són les que viuen (i encara no amb aquella puresa que caldria) sota la protecció de la dictadura comunista soviètica.

A. B.

dor francès Costes, s'hi oposà ajudat pels seus compatriotes i per l'espanyol Iglesias. Balbo insistí i aconseguí que la seva moció fos votada, malgrat l'abstenció dels elegats francesos i el vot en contra de l'esmentat pilot espanyol. No cal dir que el Congrés no es clausurà precisament en un ambient gaire cordial.

La maniobra de Balbo és claríssima. Itàlia vol disposar lliurement de les bases dels altres: francesos i espanyols, amb l'esperança d'organitzar una línia aèria Itàlia-Sud-Amèrica, en competència directa amb la línia francesa existent. Aquest era l'objectiu veritable de la reunió transatlàntica de Roma.

Als comentaris que han seguit el Congrés, ha contestat Balbo per mitjà d'una entrevista publicada al "Corriere della Sera, en el qual diu que

ell hauria retirat la seva moció a no ésser l'actitud dramàtica adoptada pel pilot Iglesias. Si jo hagués transgít, —diu Balbo—, hauria semblat que l'aviador espanyol tenia, quan ens acusava d'haver jugat amb poca netedat. Una explicació molt bonica i molt feix!

Iglesias, Jiménez i Ruiz de Alda, han fet ara la següent declaració: "Tots els debats d'aquest Congrés, s'han portat segons criteri i manera feixista, o sigui, procediments expeditius, obstruint o torpedejant tota proposició o intervenció que no afavorís les mires italianes..."

Està molt bé, la lamentació. Però hauria estat millor que els aviadors espanyols no haguessin acceptat la invitació de Mussolini. Ara, no tindrien cap necessitat de proclamar llur desengany.

DEL CONGRES MUNICIPALISTA DE LONDRES

Recepció de la Delegació Catalana per l'Ajuntament de Birkenhead (Cheshire), Anglaterra. El nostre amic senyor Pere Comes saludant l'alcalde